

ČESKÁ REPUBLIKA

# ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupeného Mgr. Pavlem Čižinským, advokátem se sídlem Praha 2, Ječná 548/7, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 2. 2017, č. j. 2 A 101/2016 – 29,

takto:

**I.** Kasační stížnost **se zamítá.**

**II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

**III.** Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

## Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím Policie České republiky - Krajského ředitelství hl. m. Prahy (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 29. 5. 2016, č. j. KRPA-333580-52/ČJ-2015-000022 (dále jen „rozhodnutí I. stupně“), bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a byla stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce jednoho roku. Doba k vycestování žalobce z území České republiky byla stanovena v délce 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí I. stupně. K odvolání žalobce žalovaná rozhodnutím ze dne 25. 11. 2016, č. j. CPR-16018-5/ČJ-2016-930310-V231 (dále jen „napadené rozhodnutí“), rozhodnutí I. stupně ve výroku změnila snížením doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, z jednoho roku na 6 měsíců; v ostatních částech rozhodnutí potvrdila. Žalobce proti napadenému

rozhodnutí podal žalobu k Městskému soudu v Praze; ten ji rozsudkem ze dne 10. 2. 2017, č. j. 2 A 101/2016-29, zamítl.

[2] Městský soud vyšel z následujících skutkových okolností: Žalobce pobýval na území schengenského prostoru ode dne 21. 12. 2014 na základě polského víza uděleného na 180 dnů s platností od 28. 11. 2014 do 27. 11. 2015. Na území České republiky přicestoval nejpozději dne 11. 3. 2015, kdy zde požádal o vízum za účelem strpění dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Zamítavé rozhodnutí o této žádosti nabylo právní moci dne 21. 4. 2015. Dne 14. 8. 2015 se žalobce dobrovolně dostavil na cizineckou policii, aby zde řešil svoji pobytovou situaci. Poté, co správní orgán I. stupně zjistil, že žalobce pobývá na území České republiky neoprávněně, neboť doba, na kterou bylo vízum uděleno, již uplynula, zahájil se žalobcem řízení o správním vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců.

[3] Žalobce do protokolu o výslechu účastníka řízení uvedl, že pochází z města D., kde má prarodiče. Je svobodný, bezdětný a na území České republiky žije s matkou, která jej ekonomicky zajišťuje. Jiné vazby k České republice nemá. Není mu známo, jakým způsobem bylo ukončeno řízení o jeho žádosti o vízum za účelem strpění, ani že na území České republiky pobývá nelegálně. V odcestování na Ukrajinu mu brání válka a hrozí, že by byl povolán do armády. Nechce však střílet do lidí. Správní orgán I. stupně dále z výslechu žalobcovy matky, Y. K., zjistil, že tato žije na území České republiky již 14 let, z toho asi 8,5 roku na základě povolení k trvalému pobytu. Matka žalobce uvedla, že žalobce bydlel naposledy v D., kde žijí jeho prarodiče, s nimiž je žalobce v kontaktu přibližně jednou za dva měsíce.

[4] Součástí správního spisu je dále závazné stanovisko ministerstva vnitra k možnosti vycestování cizince ze dne 3. 12. 2015, v němž se uvádí, že vycestování žalobce je možné mimo jiné z toho důvodu, že oblast D. válečnými střety přímo dotčena není, byť bezprostředně sousedí s oblastmi zasaženými válkou, tedy Doněckou a Luhanskou. Ministerstvo vnitra dále poukázalo na možnost vnitřního přesídlení a možnost absolvovat alternativní vojenskou službu. Toto závazné stanovisko potvrdil ministr vnitra ve svém závazném stanovisku ze dne 29. 8. 2016, vydaném k odvolání žalobce. Ministr vnitra zdůraznil, že žalobce je plně svéprávný a zdravý a nic mu nebrání vést ve vlasti samostatný život. Připomněl, že branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností uznávanou i Mezinárodním paktem o občanských a politických právech a Úmluvou o právním postavení uprchlíků z roku 1951. Nadto žalobce při pohovoru neuvedl, že je věřící.

[5] Městský soud při hodnocení těchto skutečností nejprve odmítl námitku nepřezkoumatelnosti závazného stanoviska ministra vnitra ze dne 29. 8. 2016 ohledně možnosti vycestování žalobce do vlasti. Uvedl, že situaci na Ukrajině nelze kvalifikovat jako tzv. „*totální konflikt*“, a odkázal k tomu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2016, č. j. 2 Azs 286/2016-29. Městskému soudu je přitom z úřední činnosti známo, že probíhající střety jsou omezeny pouze na východní část Ukrajiny, a to oblast Doněckou a Luhanskou. To, že oblast bydliště žalobce sousedí s oblastmi zasaženými válkou, neznamená, že by v ní mohlo dojít k ohrožení života či lidské důstojnosti ve smyslu § 179 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

[6] Městský soud se dále ztotožnil se žalovanou a se stanoviskem ministra vnitra, že obava z nástupu vojenské služby sama o sobě není azylově relevantním důvodem, byť by narukování bylo spojeno s rizikem účasti v bojových akcích; k tomu poukázal na usnesení zdejšího soudu ze dne 31. 3. 2016, č. j. 9 Azs 303/2015-32. S odkazem na citovaný rozsudek č. j. 2 Azs 286/2016-29 také podotkl, že výkon vojenské služby na Ukrajině je standardní a nehrozí při něm mučení nebo nelidské či ponižující zacházení. Žalobce teprve ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí I. stupně uvedl, že v nástupu vojenské služby mu brání jeho přesvědčení, aniž by jej však blíže konkretizoval. Z toho důvodu považoval městský soud toto tvrzení za účelové.

[7] Pokud jde o zhodnocení přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobce, městský soud postupoval v souladu s kritérii vyplývajícími z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, i navazující judikatury Nejvyššího správního soudu, konkrétně z rozsudku ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013-50. Pokud jde o (1) *rozsah narušení rodinného a soukromého života*, městský soud konstatoval, že žalobce je svobodný, bezdětný a žije společně s matkou, která jej vyživuje. Co se týče (2) *délky pobytu na území do České republiky*, žalobce přicestoval v březnu 2015 a pobýval zde na základě schengenského víza typu D, uděleného na dobu 180 dní. Před uplynutím lhůty požádal o vízum za účelem strpění, přičemž jeho žádosti nebylo vyhověno. Od 9. 6. 2015 byl pobyt žalobce neoprávněný; K (3) *sociálním a kulturním vazbám žalobce na Českou republiku* městský soud odkázal na protokol o výslechu, kde žalobce uvedl, že zde takové vazby nemá. S ohledem na délku pobytu na území České republiky městský soud uzavřel, že se vytvoření zásadních společenských a kulturních vazeb ani nedá předpokládat. Kritérium (4) *existence nepřekonatelných překážek k rodinnému a soukromému životu v zemi původu* vyhodnotil městský soud tak, že žalobcovi prarodiče žijí na Ukrajině, před opuštěním vlasti u nich žalobce cca 12 let žil, s prarodiči je pravidelném kontaktu, a jeho vztahy s nimi tudíž nejsou zpřetrhány. Pokud jde dále o (5) *migrační historii* žalobce, městský soud zopakoval skutečnosti uvedené v bodě [2] tohoto rozsudku. Konečně, k (6) *povaze a závažnosti porušení veřejného pořádku cizincem*, městský soud upozornil, že neoprávněný pobyt žalobce na území České republiky lze považovat za závažné porušení zákona o pobytu cizinců. Z těchto důvodů městský soud nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života (stejně jako správní orgány obou stupňů) neshledal. Vyzdvihl přitom nepoměr mezi dobou, po kterou žalobce žil odloučen od matky se svými prarodiči (přibližně 14 let), a dobou, kterou strávil se svou matkou na území České republiky (přibližně 2 roky), jakož i možnost poskytnutí dočasného zázemí prarodiči a neexistenci kulturních a sociálních vazeb na území České republiky. Upozornil dále, že § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nedává správním orgánům jinou možnost, než vydat rozhodnutí o správním vyhoštění vždy, nastane-li některá ze situací předvídaných v citovaném ustanovení.

[8] Rozsudek městského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížností, v níž uplatnil důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b), a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). V zásadě zopakoval svou argumentaci uplatněnou jak v rámci správního řízení, tak i v žalobě k městskému soudu. Stěžovatel nesouhlasí se závěry žalované a městského soudu o účelovosti svého tvrzení, že v případě návratu do domovské země bude čelit hrozbě zásahu do práva na svobodu vyznání a svědomí, jelikož bude nucen narukovat do armády a účastnit se bojů na východě Ukrajiny. Připustil, že svůj postoj blíže

nekonkretizoval, neuvedl, na čem se zakládá a ani jej nekategorizoval jako politické nebo náboženské přesvědčení. Při pohovoru toliko uvedl, že mu ve vycestování brání válka na Ukrajině a že se nechce dopouštět válečného násilí. Dle názoru stěžovatele však nelze po laikovi požadovat, aby své postoje uměl podřadit pod příslušné právní termíny nebo aby od sebe uměl oddělit pojmy *„náboženské přesvědčení“*, *„politické přesvědčení“* a *„svědomí“*. Je však přesvědčen, že správní orgány byly povinny se jeho postojem blíže zabývat a zkoumat, zda nespadá pod ochranu článku 9 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Správní orgány proto měly dokazování v tomto směru doplnit.

[9] Stěžovatel dále městskému soudu vytýká nedostatečné vypořádání námitky nepřezkoumatelnosti závazného stanoviska ministra vnitra ze dne 29. 8. 2016. Upozorňuje, že ministr vnitra nereagoval na jeho námitky týkající se rozporu se Zprávou Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze září 2015 a nedostupnosti alternativní vojenské služby. Závazné stanovisko přitom musí splňovat náležitosti odůvodnění rozhodnutí dle § 68 odst. 3 správního řádu a musí se vypořádat se s námitkami, které proti němu byly v rámci odvolání proti rozhodnutí I. stupně vzneseny.

[10] Dále stěžovatel upozorňuje na část odůvodnění napadeného rozsudku, kde městský soud uvedl, že *„neshledal nepřezkoumatelnost závazného stanoviska ministra vnitra ze dne 29. 8. 2016, kterým potvrdil závazné stanovisko ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 3. 12. 2015 o možnosti vycestování žalobce do místa jeho bydliště na Ukrajině do města D. Pokud pak žalobce namítá, že žalovaný nereagoval na jeho žádost a předloženým podkladům* [správně zřejmě *„o předložení podkladů“* – pozn. NSS ] *ministerstva vnitra při zaujetí závazného stanoviska* [správně zřejmě doplnit *„ze kterého“* – pozn. NSS] *29. 8. 2016 vycházel, je nutno poukázat na skutečnost, že toto závazné stanovisko bylo zaujato jiným správním orgánem v jiném řízení, do kterého žalovaný nemůže nijak zasahovat.“* Pokud se pak žalobce chtěl seznámit s podklady pro závazné stanovisko ministra vnitra, měl se obrátit na ministra vnitra, nikoli na žalovanou. Dle stěžovatele tak městský soud vyslovil názor, že žalovaná nemohla do zpracování závazného stanoviska zasahovat, a tudíž je žaloba v tomto bodě nedůvodná. Tento závěr stěžovatel nesdílí, jelikož podle něj popírá přezkoumatelnost závazného stanoviska soudem, neboť každé závazné stanovisko je vydáváno jiným správním orgánem než tím, který vydává meritorní rozhodnutí.

[11] Stěžovatel dále citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2016, č. j. 6 Azs 114/2015-38, podle kterého „[p]*ři přezkoumání rozhodnutí o uložení správního vyhoštění přísluší soudu přezkoumávat i rozhodné skutečnosti, na nichž bylo založeno podmiňující závazné stanovisko k posouzení podmínek § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Pokud příslušné podklady pro závazné stanovisko nejsou součástí správního spisu žalovaného, musí si je soud vyžádat od správního orgánu, který závazné stanovisko vydal*.“; obdobně judikoval zdejší soud v rozsudku ze dne 6. 1. 2015, č. j. 8 Azs 110/2014-53. Stěžovatel obsah závazného stanoviska ministra vnitra ze dne 29. 8. 2016 výslovně v žalobě zpochybňoval a městskému soudu sdělil, že na jeho žádost o nahlédnutí do podkladů pro vydání závazného stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 3. 12. 2015, ze kterého ministr vnitra vycházel, dosud neobdržel odpověď. Městský soud se však jeho námitkami v podstatě nezabýval nebo je pochopil chybně. Přitom si měl v duchu shora

citované judikatury Nejvyššího správního soudu podklady od ministra vnitra nebo od ministerstva vyžádat sám.

[12] Dále stěžovatel spatřoval nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v tom, že městský soud sám provedl nezávislé posouzení přiměřenosti správního vyhoštění, aniž by se vypořádal s konkrétními žalobními body. Krom toho provedl toto posouzení nadbytečně, jelikož jej měla provést žalovaná sama. Městský soud tak nepřípustně nahradil odůvodnění správního orgánu.

[13] Stěžovatel následně zopakoval žalobní námitky, které spočívaly v tom, že závazné stanovisko nemůže představovat podklad pro celkové posouzení přiměřenosti vyhoštění dle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, a odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2014, č. j. 3 As 74/2013-42. Posouzení přiměřenosti ve smyslu § 119a odst. 2 a § 174a zákona o pobytu cizinců by dle stěžovatele mělo zahrnovat i posouzení aktuální situace v domovském státě. Vztah mezi § 120a a § 119a odst. 2 citovaného zákona není žádným teritoriálním rozdělením posuzovaných skutečností; neplatí tedy, že faktory vztahující se k zahraničí byly rozhodovány dle § 120a a faktory vztahující se k území České republiky byly zohledněny v § 119a odst. 2. Z toho plyne, že v rámci posuzování faktorů příkladmo uvedených v § 174a zákona o pobytu cizinců je správní orgán povinen zohlednit též aspekty vztahující se k situaci v domovském státě. Městský soud se touto argumentací vůbec nezabýval a nezabýval se ani námitkou, že se správní orgány odmítly zabývat situací na Ukrajině. Tím zatížil svůj postup vadou ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

[14] Konečně, při srovnání újmy, která by stěžovateli vznikla správním vyhoštěním, a závažnosti nedbalostního porušení zákona o pobytu cizinců, by měl dle stěžovatele převážit zájem na ochraně soukromého a rodinného života před striktním výkladem zákona a uložením správního vyhoštění. Žalovaná nerespektovala zásadu proporcionality, vyjádřenou v rozsudku tohoto soudu ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013-34. Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[15] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná uvedla, že při rozhodování vycházela z aktuálního skutkového stavu, který zjistila ze spisu. Ve zbytku odkázala na své písemné stanovisko ze dne 3. 4. 2017, zaslané v reakci na výzvu Nejvyššího správního soudu k vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[16] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Platí totiž, že nepřezkoumatelný rozsudek zpravidla nenabízí prostor k úvahám o námitkách věcného charakteru, a je tudíž nezbytné jej zrušit.

Konstantní judikatura zdejšího soudu označuje za nepřezkoumatelné zejména takové rozhodnutí, v němž soud zcela opomene vypořádat některou z uplatněných žalobních námitek (například rozsudky ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007-58, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74; citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), respektive pokud z jeho odůvodnění není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, a to zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby (například rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44). Zároveň ovšem nelze opomenout, že nepřezkoumatelnost rozsudku není závislá na subjektivní představě stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn. Jedná se totiž o objektivní překážku, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkum napadeného rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2014, č. j. 3 As 60/2014-85).

[19] V kontextu uvedeného judikaturního vymezení zdejší soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti netrpí. Městský soud ve svém rozsudku zrekapituloval dosavadní průběh řízení a věnoval se přitom obsahu správního spisu a skutečnostem z něj vyplývajícím (str. 2-5 napadeného rozsudku). Následně přistoupil k vypořádání jednotlivých žalobních námitek, přičemž zohlednil relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu. Reagoval tak na námitky nepřezkoumatelnosti závazného stanoviska ministra vnitra ze dne 29. 8. 2016 stran bezpečnostní situace na Ukrajině a obavy stěžovatele z nastoupení vojenské služby (str. 5), i nepřiměřenosti uložení správního vyhoštění (str. 7-8). Přestože odůvodnění rozsudku působí velmi nepřehledně a vykazuje celou řadu formálních chyb (překlepy, obtížně srozumitelná slovní spojení, apod.), nedosahují tyto vady intenzity, kdy by již bylo možné hovořit o nepřezkoumatelnosti. Kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není dán.

[20] Co se týče samotného meritorního posouzení věci městským soudem, Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit námitce, že se správní orgány měly podrobně zabývat tím, zda neochota stěžovatele nastoupit vojenskou službu nespadá pod ochranu čl. 9 Úmluvy (a pokud tak neučinily, měl městský soud rozhodnutí žalované pro nepřezkoumatelnost zrušit). Městský soud správně vyložil, obava z nástupu k vojenské službě není sama o sobě azylově relevantním důvodem. Může jím být pouze tehdy, pokud je odůvodněna reálně projeveným politickým nebo náboženským přesvědčením (viz citovaný rozsudek č. j. 9 Azs 303/2015-32 bod [34]). Nejvyšší správní soud tak ve shodě s městským soudem konstatuje, že pokud by stěžovateli skutečně bránilo ve výkonu vojenské služby jeho náboženské nebo politické přesvědčení, určitě by je neopomněl náležitě konkretizovat. Nebylo by jistě nutné, aby stěžovatel taková tvrzení explicitně právně kvalifikoval či prováděl jejich sofistikované rozbory, jak je namítáno v kasační stížnosti; zcela jistě by postačilo, pokud by stěžovatel na existenci těchto důvodů alespoň laicky odkázal. Uvedl-li v pohovoru, že odmítá nastoupit vojenskou službu, protože *„nechce zabíjet lidi“*, nelze v tomto tvrzení nalézt žádný náznak politického postoje či náboženského přesvědčení; jde naopak o postoj, který by nepochybně vyjádřila naprostá většina lidské populace. Lze v této souvislosti poukázat také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2016, č. j. 3 Azs 139/2016-46, v němž Nejvyšší správní soud v obecné rovině připustil, že zásada materiální pravdy je úzce spjata se zásadou vyhledávací; *„předpokládá se, že procesní povinnosti správních orgánů nekončí převzetím tvrzení a dokladů od účastníků, a tedy je-li*

*skutkový stav, zjištěný za pomoci účastníků (například jejich výslechem), nejasný či mezerovitý, musí se postarat o odstranění takových nejasností a mezer (například tím, že si vyžádají další listiny, sami vyslechnou svědky, aniž jim účastníci jejich výslech navrhují, provedou místní ohledání, ustanoví znalce). Na druhou stranu však nelze přijmout tak široké pojetí zásady vyhledávací, (...) tedy že by správní orgány bez dalšího stíhala povinnost aktivně vyhledávat podklady, které budou hovořit ve prospěch některého z účastníků nebo i jen jediného účastníka. Zásadu materiální pravdy je totiž třeba vykládat rozumně a nadto také s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu*." Nadto je třeba připomenout, že stěžovatel byl od začátku správního řízení zastoupen advokátem, a tudíž jeho námitka týkající se neznalosti právní terminologie, respektive neschopnosti podřadit své postoje pod příslušné právní termíny, působí zcela nevěrohodně.

[21] Nejvyšší správní soud nesdílí ani názor stěžovatele, že se městský soud nevypořádal s námitkou nepřezkoumatelnosti závazného stanoviska ministra vnitra ze dne 29. 8. 2016. Jak bylo uvedeno výše, městský soud se tímto stanoviskem zabýval na str. 5 napadeného rozsudku, kde uvedl, že situaci na Ukrajině nelze považovat za „*totální konflikt*", čímž navázal na zhodnocení bezpečnostní situace, kterou provedl ministr vnitra na podkladě zpráv o zemi původu. Není pravda, že se ministr vnitra nevypořádal s námitkami stěžovatele proti Zprávě Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze září 2015. Nejen že si totiž obstaral i aktuálnější zprávy o situaci na Ukrajině (včetně Zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva z 3. 3. 2016), ale reagoval i na námitky týkající se hrozícího výkonu vojenské služby. Zdůraznil (a ve shodě s ním i městský soud), že branná povinnost není v rozporu s mezinárodními závazky, ale je naopak legitimní občanskou povinností. Ostatně, v bodě 38 žalobcem citované zprávy Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ze září 2015 se uvádí, že v době jejího vzniku všeobecná mobilizace neprobíhá, realizovány byly pouze dobrovolné odvody; pozvánku k registraci, nikoli k povolávací rozkaz, obdrželi prozatím jen muži s vojenskou minulostí. Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že se ministr vnitra výslovně nevyjádřil k možnosti výkonu alternativní vojenské služby, shledal však, že taková úvaha by vzhledem k nedostatečně podloženému tvrzení stěžovatele o zásahu do jeho práva na svědomí byla nadbytečná. Lze jistě souhlasit se stěžovatelem, že odůvodnění závazného stanoviska vydaného dle § 149 správního řádu by mělo alespoň v základních parametrech odpovídat požadavkům na odůvodnění meritorního rozhodnutí dle § 68 odst. 3 téhož zákona (viz rozsudek tohoto soudu ze dne 22. 10. 2009, č. j. 9 As 21/2009-150), je však přesvědčen, že ministr vnitra těmto požadavkům dostál.

[22] Co se týče argumentace městského soudu ohledně předložení podkladů pro závazné stanovisko ministerstva vnitra ze dne 3. 12. 2015, uvedené na str. 7 odůvodnění rozsudku, musí Nejvyšší správní soud souhlasit se stěžovatelem, že žádost o nahlédnutí do podkladů tohoto závazného stanoviska skutečně podal na Ministerstvo vnitra dne 17. 3. 2016. Městský soud sice nesprávně uvedl, že stěžovatel podal žádost k žalované, podstatné však je, že správně dovodil, že závazné stanovisko vydané Ministerstvem vnitra dne 3. 12. 2015 bylo vydáno pro potřeby řízení před správním orgánem I. stupně, a žalovaná, který rozhodovala o odvolání proti rozhodnutí I. stupně, si pak na základě odvolacích námitek vyžádala (v souladu s § 149 odst. 4 správního řádu) závazné stanovisko ministra vnitra. Neposuzovala tedy již přiměřenost vyhoštění dle předchozího závazného stanoviska, nýbrž dle nového závazného stanoviska ministra vnitra ze dne 29. 8. 2016. S názorem městského soudu, že žalovaná není oprávněna do zpracovávání závazného stanoviska

zasahovat, lze pak nejen souhlasit, ale především není zřejmé, z čeho stěžovatel v uvedeném kontextu vyvozuje údajný závěr městského soudu o vyloučení přezkoumatelnosti takového stanoviska *per se*. Závěry městského soudu lze totiž interpretovat pouze tak, že k jejich přezkumu nebyly oprávněny orgány, před nimiž se vedlo vyhošťovací řízení; možnost jejich přezkumu ze strany soudu tím však není dotčena. Obsahem závazného stanoviska ministra vnitra se ostatně městský soud věcně zabýval.

[23] Stěžovateli je však třeba přisvědčit v tom, že zpochybňoval-li věcnou správnost a dostatečnost závazného stanoviska ministra vnitra, měl si městský soud vyžádat od ministra vnitra podklady, z nichž vycházel při zpracovávání závazného stanoviska, a sám je zhodnotit. Takový postup odpovídá názoru vyslovenému v rozsudku ze dne 6. 1. 2015, č. j. 8 Azs 110/2014-53, kde Nejvyšší správní soud konstatoval, že „[s]*oud musí mít možnost ověřit obsah, relevanci a věrohodnost informací o zemi původu, na nichž je založeno závazné stanovisko k posouzení podmínek § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, vydané v rámci řízení o uložení správního vyhoštění. Tyto informace proto musí být součástí správního spisu.*“; v rozsudku ze dne 27. 1. 2016, č. j. 6 Azs 114/2015-38 (na který přiléhavě poukazuje i stěžovatel) pak zdejší soud konstatoval, že nejsou-li tyto podklady součástí předloženého správního spisu, má si je vyžádat soud. V kontextu (výše již věcně vypořádané) žalobcovy námitky, že návratem do země původu by mohlo být porušeno jeho právo na svobodu vyznání a svědomí v důsledku hrozícího nástupu k výkonu vojenské služby, však Nejvyšší správní soud nepovažuje toto opomenutí městského soudu za natolik závažné, aby mohlo ovlivnit zákonnost jeho rozsudku, neboť stěžovatel svá tvrzení v tomto směru v žádném stupni správního řízení blíže nerozvedl a nezavdal tak důvod k tomu, aby se závazná stanoviska touto otázkou zabývala podrobněji.

[24] Stěžovatel městskému soudu konečně vytýkal, že hodnocení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života provedl fakticky namísto žalované, což mu nepřísluší. Nejvyšší správní soud tento názor nesdílí, neboť žalovaná se ve svém rozhodnutí otázkou přiměřenosti podrobně zabývala na str. 4, vzala do úvahy jak skutečnosti, které vyplynuly v průběhu správního řízení, tak závazné stanovisko ministra vnitra a neopomněla ani zohlednit skutečnost, že se stěžovatel sám dostavil na cizineckou policii a se správními orgány spolupracoval. Městskému soudu pak nelze vytýkat, že tyto úvahy jako správné aproboval a posoudil hledisko přiměřenosti rovněž ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005, „*[j]e-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil*.“ Stěžovatel přitom fakticky stále opakuje své argumenty, na které mu však již bylo žalovanou i městským soudem odpovězeno; kasační námitky ovšem nemohou jen kopírovat námitky žalobní, bez očividné reflexe k argumentaci krajského soudu.

[25] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Nezbylo mu proto, než ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. rozsudkem zamítnout.

[26] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovanou, v jejím případě nebylo prokázáno, že by jí v souvislosti s tímto řízením vznikly náklady, které by překročily rámec běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se jí právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. října 2016

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu